



BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry of Communication and Transport
Directorate of Civil Aviation

Događaj:	Pas i visoka trava na aerodromu
Datum, vrijeme i mjesto događaja:	30.05.2019. godine, 08:45 UTC, aerodrom
Učesnici u događaju i njihovo stanje:	<ul style="list-style-type: none">- Pas- Vazduhoplov
Opis događaja:	<p>Podnosilac izvještaja je naveo:</p> <p>Na poziv kontrolnog tornja izašao sam na pistu, poziv je upućen izrazloga pojave psa na travnatoj površini (zarasloj u raslinje i travu koja je visoka preko s pravom mogu reći-70 centimetara i više.. u takvoj situaciji (visoka trava) koja je u trenutku moje intervencije bila mokra i raskvašena i zbog loših guma nije postojalo skoro pa nikakvo trenje guma na površinu.</p> <p>Vazduhoplov je bio pri slijetanju i dobio sam upozorenje od kontrolnog tornja sa jasnom naredbom da napustim pistu..</p> <p>Krenuo sam u pravcu psa kojeg sam u jednom trenutku ugledao (travnati dio između spojnica), međutim pas je nestao u prevelikoj travi i pojavio se na drugom mjestu i krenu prema pisti podsjećam da je vazduhoplov bio u ("finalu"), nakon čega je (pas) pretrčao pistu. Vazduhoplov je uz puno sreće sigurno sletio i nije došlo do kolizije.</p> <p>Nakon toga sam dobio informaciju od kontrolnog tornja da je se ista stvar desila juče gdje je uz napore dežurnog Ornitologa situacija pozitivno riješena.. Tražio sam od kontrolnog tornja da mi da poziciju gdje se pas nalazi, nažalost ni oni ga nisu mogli "pronaći" iz razloga kako su i naveli, prevelike trave. (preko Kanala 1- moram naglasiti da je ova situacija da kontrolni toranj ne može detektovati psa desila prvi put otkad ja radim na aerodromu.</p>
Opis postupaka učesnika u događaju:	
Okolnosti pod kojima se događaj desio:	

<p>Preduzete mjere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vazduhoplovni subjekt s kojim je događaj u vezi; 2. Organizacione jedinice BHDCA. 	<p>1. Aerodrom je u skladu sa svojim internim procedurama sproveo istragu ovog događaja.</p> <p>Preduzete mjere:</p> <p>Zaposlenik službe sigurnosti na poziv i po uputama kontrolnog tornja je krenuo prema travnatom dijelu između spojnica, s namjerom uklanjanja i udaljavanja navedene životinje. Nakon toga se pas izgubio u visokoj travi i rastinju. Pojavio se na drugom mjestu i pretrčao pistu, dok je vazduhoplov bio u finalu. Zaposlenik je takođe dobio uputstvo o napuštanju zone, koja nije bila na dovoljnoj udaljenosti za slijetanje vazduhoplova. Nakon provođenja interne istrage analiziran je izvještaj dežurnog Ornitologa. Rukovodilac sektora tehnike i održavanja i Safety menadžer su zaključili da je situacija sa visokom travom na terenu u momentu prijave navedenog događaja bila veoma loša. Košenje je već bilo u toku (20 dana) ali zbog nepovoljnih vremenskih uslova nije bio moguć kontinuiran rad. O tome je obavješten i Ravnatelj dopisom. Čim su se poboljšali vremenski uslovi sva trava je pokošena.</p> <p>Zaključci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dana 30.05.2019. godine primjećeno je kretanje psa po manevarskim površinama, što je narušilo bezbjednost na aerodromu. - Visina trave je otežavala praćenje i lociranje psa. - Zaposlenici Službe sigurnosti obavjestili su svog nadređenog o novonastaloj situaciji (Rukovodioca sektora sigurnosti i zaštite), te je nakon toga Rukovodilac sektora sigurnosti i zaštite obavjestio direktora aerodroma i ostalo rukovodeće osoblje. - Zbog nepovoljnih vremenskih uslova nije bilo moguće vršiti kontinuirano košenje trave. - Rukovodilac sektora tehnike i održavanja je dopisom od 31.05.2019. godine izvjestio upravu o stanju na terenu i toku košenja u nepovoljnim vremenskim uslovima. - Košenje je završeno u najkraćem mogućem roku. <p>2. Stručna lica SMD-a su izvršila analizu događaja.</p>
---	---

<p>Indeks procjene rizika i razlog: (Vidjeti Prilog 2, 3. i 6 ovog Uputstva)</p>	<p>4C prema ICAO-u</p> <p>Ovaj događaj je uticao na bezbjednost letenja (Safety). Visoka trava, kao posledicu može imati ugrožavanje operacija polijetanja i slijetanja, usled mogućeg prisustva ptica i divljih životinja. Ovakva vrsta događaja dešava se povremeno.</p>
<p>Prijedlog mjera prevencije: (Bezbjednosne preporuke)</p>	<p>Vršiti učestale preglede aerodromskih površina koje su prekrivene travom.</p> <p>Utvrđiti spornu visinu trave i što prije sanirati situaciju.</p> <p>Što prije uraditi košenje trave, vodeći se pri tome instrukcijama za kontrolu ptica i divljih životinja na aerodromu.</p> <p>Pojačati nadzor i košenje trave u periodima velikih kiša.</p> <p>Pridržavati se uputstava definisanih u planu održavanja.</p>
<p>Prijedlog drugih mjera:</p>	
<p>Da li je potrebno dalje ispitivanje događaja: DA/NE (dati obrazloženje)</p>	
<p>Potpis imenovanog lica koje je radilo na obradi i analizi događaja i datum: (Ako na obradi i analizi radi više imenovanih lica)</p>	<p>Ilija Savatić,</p>
<p>Potpis rukovodioca Odjeljenja i datum:</p>	